

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУДІВ ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ

МУЗИЧУК Олександр Миколайович - доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, декан факультету №1 Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-8367-2504>

e-mail: o.muzychuk23@gmail.com

УДК 351.74:342.922

DOI 10.32782/NP.2022.3.34

У статті з'ясовано, що інновації в судовій системі досліджувалися зарубіжними науковцями з таких точок зору, як: організаційно-управлінська із застосуванням адміністративних прийомів; судових інновацій з акцентом на законодавчі зміни та судові процедури; технологічних інновацій з дослідженням використання інформаційно-комунікаційних технологій. Джерелом впровадження подібних інновацій виступає міжнародне партнерство, вивчення зарубіжного досвіду організації діяльності судів.

На рівні технологічних інновацій проаналізовано такий напрямок електронного урядування, як система електронного правосуддя. Питання становлення електронного суду було розглянуто нами не лише крізь призму оцифрування чи автоматизації, були підняті набагато ширші аспекти ІТ-інфраструктури, людського капіталу, системи електронної документації, системи управління чергою, системи управління справами, запису і транскрипції судових засідань і відеоконференції, оцифрування судових експертиз, захисту даних у ході діяльності сучасного суду, перебудови концепції фізичної безпеки суду, інших інструментів безпеки, таких як сигналізація, відеоспостереження, ручних сканерів та металодетекторів, використання інформаційних платформ у ході підготовки майбутніх суддів.

На основі окреслених нами особливостей, технічних інновацій та організаційно-управлінських рішень у діяльності судів в різних державах світу були виокремлені можливості їх використання в Україні. Так, у сфері цифрової

трансформації та використання інформаційних технологій в ході організації діяльності вітчизняних судів вважаємо доречним розробити на рівні підзаконних нормативно-правових актів плани дій у кібернетичних ситуаціях в сфері діяльності суду, організувати навчання працівників апарату судів та суддів з кібербезпеки, у тому числі з використанням спеціально розроблених інтерактивних навчальних та освітніх програм, стимулювання з боку держави та міжнародних грантових програм досліджень та розробок у сфері інформаційної безпеки суду. У ході вдосконалення вітчизняного законодавства запропоновано закріпити засаду високої етичної та естетичної культури суддів та працівників апарату суду відповідно до Кодексу суддівської етики та високих стандартів поведінки як світоглядну основу здійснення судочинства у тексті Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 р. № 1402-VIII.

Ключові слова: зарубіжний досвід діяльності судів, електронний суд, інновації в судочинстві.

Постановка проблеми

Право на справедливий суд, на думку P. Silviu-Ştefan, виступає фундаментальною засадою як у цивільних справах, так і в кримінальних справах, базисом для всіх судових органів, оскільки його порушення або ігнорування може завдати серйозної шкоди свободі особи, доступу до правосуддя, рівності сторін. Саме через свою важливість право на справедливий суд вважається основою під-

тримки демократичної держави [1, с. 223]. Водночас сучасне уявлення про справедливість є невіддільним від цифрових, інформаційних, науково-технічних реалій розвитку людства. Так, як зазначають J. A. Teixeira, M. C. Rêgo, A. I. Silva, інновації виступають дієвим рішенням для організацій, які прагнуть відповідати вимогам сучасного технологічного, конкурентного та динамічного суспільства з ефективними інформаційними системами, які постійно впроваджуються в усіх сферах, включаючи судову систему та суди [2, с. 381].

Водночас поширення пандемії COVID-19 у світі вимагало від країн розробки інноваційних заходів для захисту права людей на здоров'я шляхом встановлення правил соціального дистанціювання, а також забезпечення дотримання інших прав людини, включаючи доступ до судових послуг і правосуддя в цілому. Суди були змушені швидко адаптуватися до цього нового ландшафту і в багатьох країнах нові технології (такі як Інтернет, штучний інтелект тощо) використовувалися для «підтримки» роботи судів і процесів вирішення спорів [3, с. 453].

Стан дослідження теми

У вітчизняній правовій думці питання впровадження на основі зарубіжного досвіду технологічних інновацій в організацію діяльності суду, становлення системи електронного правосуддя досліджували Н. Веселовська, А. Горбенко, І. Жукевич, В. Сліпенюк, Д. Ясінок. Водночас питання впровадження сучасних технологій в діяльності суду та органів досудового розслідування в межах міжнародного співробітництва розглядали О. Авдєєв, В. Гусєва, В. Корнієнко, Л. Криворучко та інші дослідники. У зарубіжній правовій доктрині питання інновацій в судовій системі та використання інформаційних технологій для підтримки суддів досліджувалися науковцями M. Sousa та T. Guimagaes. Становленню електронного суду в різних державах світу присвячували свої наукові пошуки A. Ojo, T. Janowski, E. Estevez, T. Sourdin, B. Li, D. McNamara, W. Saman та D. Haider та інші.

Проте окремим питанням, зокрема і становленню екологічних судів, морально-

етичному виміру діяльності суду, вдосконаленню системи захисту інформації та кібербезпеки в судочинстві у вітчизняній та зарубіжній правовій літературі не приділено достатньої уваги.

Мета і завдання дослідження

Мета статті полягає в тому, щоб узагальнити зарубіжний досвід організації діяльності судів та опрацювати можливості його використання в Україні. Для досягнення вказаної мети необхідно вирішити такі завдання: розкрити значення та напрямки впровадження інновацій в судовій системі; проаналізувати зарубіжний досвід у впровадженні технологічних інновацій в організацію діяльності суду та становлення електронного суду, а також у ході забезпечення фізичної та інформаційної безпеки суду; проаналізувати зарубіжний досвід функціонування екологічних судів як складової судів, орієнтованих на вирішення проблем; розглянути на основі позицій зарубіжних дослідників морально-етичну складову діяльності суду, а також проблему створення в системі судочинства інструментів, здатних зміцнити громадянське суспільство; на основі окреслених особливостей, технічних інновацій та організаційно-управлінських рішень у діяльності судів в різних державах світу виокремити можливості їх використання в Україні.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в ньому вперше на вітчизняному рівні розкрито значення та напрямки впровадження інновацій в судовій системі, під новітнім кутом для української правової доктрини вивчено зарубіжний досвід впровадження технічних інновацій та організаційно-управлінських рішень у діяльності судів в різних державах світу, на основі чого виокремлено новітні можливості їх використання в Україні.

Виклад основного матеріалу

Вивчення міжюрисдикційного поширення ідей, правових норм та інновацій, на глибоке переконання T. Goldbach, є захоплюючим для дослідників права та суспільства, тому що дає їм чудову можливість ем-

пірично вивчити дії, практики та поведінку, включаючи політичні аспекти та роль окремих осіб та інституцій у правовій реформі та правових змінах [4, с. 594-595].

М. Sousa та Т. Guimaraes зазначають, що інновації в судовій системі досліджувалися з таких точок зору, як: організаційно-управлінська із застосуванням адміністративних прийомів; судових інновацій з акцентом на законодавчі зміни та судові процедури; технологічних інновацій з дослідженням використання інформаційно-комунікаційних технологій [5, с. 321].

Джерелом впровадження подібних інновацій виступає міжнародне партнерство, вивчення зарубіжного досвіду організації діяльності судів. При цьому такий досвід на рівні інновацій, окрім впровадження передових інформаційно-комунікаційних технологій, ми розглядаємо також в контексті морально-етичних питань діяльності судів, питань безпеки (як фізичної, так і інформаційної), а також взаємодії судів з громадськістю.

Так, на рівні технологічних інновацій Н. Веселовська, В. Сліпенюк, Д. Ясінок, І. Жукевич, А. Горбенко зазначають, що одним із напрямків електронного урядування є система електронного правосуддя. Поряд з іншими сервісами державної влади та адміністративними послугами електронне правосуддя є одним із елементів електронної демократії, який реалізується з метою забезпечення доступності, підзвітності, ефективного зворотного зв'язку, інклюзивності, прозорості в діяльності органів державної влади. Поєднання новітніх суспільно-політичних тенденцій із сучасним економічним середовищем та новітніми інформаційними технологіями створює нові виклики та відкриває нові можливості, у тому числі й у реформуванні судочинства [6, с. 225].

Електронний суд, як зазначають А. Ожо, Т. Janowski, Е. Estevez, це не просто оцифрування чи автоматизація, він включає набагато ширші аспекти ІТ-інфраструктури, людський капітал, нормативні акти, політику та проникнення Інтернету в суспільство. Крім того, вкрай важливо здійснювати планування, моніторинг та оцінку ініціатив щодо інформаційного суспільства загалом і послуг електронного суду зокрема [7, с. 64].

Як зазначають австралійські науковці Т. Sourdin, В. Li, Д. McNamara, суди та судді можуть використовувати інформаційні технології для підтримки суддів, взаємодії з громадськістю та користувачами, а також для реалізації функцій сортування, вирішення спорів, допомоги населенню та управління справами [3, с. 449].

W. Saman та D. Haider, аналізуючи малайзійський досвід, зазначають, що перша спроба проєкту електронного суду «E-Court» була зроблена у 2002 році, але вона виявилася невдалою. Причинами були проблеми мотивації (небажання суддів використовувати технологію), управління (відсутність примусового наказу від вищого керівництва), проблеми з мережею, обмеження бюджету тощо. Під час другої спроби реформи у 2009 році сильне лідерство та наполегливість стали головним чинником її успішної реалізації. Уряд виділив на цей проєкт спеціальний бюджет. У рамках проєкту «E-Court» були створені різні додатки, такі як система електронної документації, система управління чергою, система управління справами, запис і транскрипція судових засідань і відеоконференції [8, с. 5].

У Франції для оцифрування судових експертиз успішно використовується платформа «Oralex», створена за активної участі експертів, юристів та представників системи правосуддя. Для доступу до системи необхідно пройти аутентифікацію, експерт повинен отримати цифровий сертифікат. Дана платформа являє собою платформу для взаємодії між судом і сторонами [9, с. 40].

Водночас ми переконані, що окреслена нами цифровізація також охоплює і питання захисту даних у ході діяльності сучасного суду.

Так, уряд Індонезії запровадив Електронну державну систему для надання швидких послуг на відстані. Проте у 2020 році веб-сайти судів зазнали багатьох хакерських атак. Принаймні понад 20 судів по всій Індонезії постраждали від пошкодження веб-сайту, веб-функцій і бібліотеки суду. Відповідно до статті 7 Постанови Міністра зв'язку та інформатики № 4 від 2016 року кожен суд повинен забезпечувати інформаційну безпеку відповідно до стандартів інформаційної

безпеки, описаних Міністерством зв'язку та інформації [10, с. 226].

Науково-технічний прогрес позначається і на перебудові концепції фізичної безпеки суду. Як зазначають австралійські дослідники R. Sagte та T. Prenzler, сьогодні в судах Австралії та Нової Зеландії створені системи безпеки та інші інструменти безпеки, такі як сигналізація, відеоспостереження, ручні сканери та металодетектори. Судові адміністратори вжили надзвичайних заходів для того, щоб ті, хто входить до судів, проходили через безпечний пункт пропуску. Щоб зробити це ефективно та комфортно, були залучені експерти з дизайну [11, с. 25].

Цифровізація діяльності суду у ході адаптивного впровадження зарубіжного досвіду також охоплює і питання підготовки майбутніх суддів з використанням прогресивних цифрових рішень. У Великобританії підготовка студентів-правників та майбутніх суддів відбувається з використанням інформаційних платформ, зокрема широко використовується платформа «Case Lines», яка дозволяє продивлятися попередні рішення та досліджувати докази [12].

Врачування вітчизняними та зарубіжними науковцями екологічної складової розвитку будь-якого явища чи процесу є тим базисом, від якого безпосередньо залежить подальша доля людства. Саме тому в деяких державах світу на систему правосуддя також покладені окремі функції з підвищення екологічної свідомості громадян.

L. He та X. Qi зазначають, що відповідно до «Білої книги судового захисту екологічних ресурсів Китаю» (2016–2017), виданої Верховним народним судом, 149 народних судів проміжної інстанції створили екологічні суди. Базуючись на досвіді роботи іноземних екологічних судів і в поєднанні з особливою ситуацією в Китаї, екологічні суди в Китаї в основному застосовують модель «трьох процесів в одному», тобто екологічні цивільні справи, екологічні адміністративні справи та екологічні кримінальні справи, об'єднані в екологічні суди [13, с. 3]. Дослідники виявили, що екологічні суди можуть значно покращити місцеву якість навколишнього середовища, при цьому політикам і місцевим жителям не варто хви-

люватися, що екологічні суди зашкодять зайнятості [13, с. 14].

Подібно до екологічних судів потребують детального аналізу й інші специфічні суди, орієнтовані на вирішення проблем: суди у справах про наркотики (Drug court), сімейні суди (Family Court) тощо, які існують в низці держав світу. Так, у 2009 році J. Nolan опублікував обширне етнографічне дослідження «Legal Accents, Legal Borrowing: The International Problem-Solving Court Movement» щодо правової трансплантації судового руху із вирішення проблем із США в шести юрисдикціях Співдружності (Англія, Уельс, Ірландія, Шотландія, Австралія та Канада). J. Nolan виявив, що, незважаючи на всесвітнє обурення американським культурним імперіалізмом, рух за «problem-solving court» був рішуче підтриманий практиками [14].

Водночас, окреслюючи морально-етичну складову діяльності суду, окремі зарубіжні науковці, зокрема і R. Lazega, зазначають, що суддя стикається з конкретними ситуаціями вибору, і йому простіше впасти в ритуалізм і формалізм, які, на думку Рональда Коуза, характеризують регулятивну діяльність. Близькість судді до сторін і неупередженість посилюють здатність до морального судження. Головний урок Рональда Коуза щодо судді полягає в тому, що надто абстрактні економісти повинні черпати натхнення від суддів, які стикаються з конкретними ситуаціями аналізу та вибору, а також того факту, що політичний вибір має ґрунтуватися на моралі [15, с. 89].

Бразильські науковці F. Lima та E. França наголошують на тому, що метою, яка постає перед системою правосуддя, є потреба у створенні інструментів, здатних зміцнити громадянське суспільство як соціального суб'єкта, здатного брати активну участь у запитах, які його стосуються, підкреслюючи важливість громадської аудиторії у структурних процесах, пов'язаних із колективними судовими процесами, що становлять суспільний інтерес. Пошук діалогових рішень автори називають тривалою боротьбою без гарантій, покликаною на налагодження взаємозв'язку між громадянським суспільством, правом та правовими інституціями,

оскільки нині судова влада стає все більш центральною ареною для політичних дебатів [16, с. 194].

На основі окреслених нами особливостей, технічних інновацій та організаційно-управлінських рішень у діяльності судів в різних державах світу нами були виокремлені можливості їх використання в Україні.

Так, у сфері цифрової трансформації та використання інформаційних технологій в ході організації діяльності вітчизняних судів вважаємо доречним розробити на рівні підзаконних нормативно-правових актів плани дій у кібернетичних ситуаціях в сфері діяльності суду, організувати навчання працівників апарату судів та суддів з кібербезпеки, у тому числі з використанням спеціально розроблених інтерактивних навчальних та освітніх програм, стимулювання з боку держави та міжнародних грантових програм досліджень та розробок у сфері інформаційної безпеки суду.

Водночас, як переконують окремі вітчизняні дослідники, для того, щоб ефективно продовжувати забезпечувати об'єктивність і незалежність судових інституцій, їм повинні бути надані належні гарантії безпеки, що стосуються не лише фізичного захисту суддів та інших учасників процесу, а й охорони порядку під час судових засідань [17, с. 13].

Окремо технології штучного інтелекту потребують втілення у діяльності суду та органів досудового розслідування в межах міжнародного співробітництва як стратегічний пріоритет розбудови системи вітчизняного судочинства. Так, як зазначають В. Гусєва, О. Авдєєв, В. Корнієнко, Л. Криворучко, це допомогло б зменшити навантаження на систему правосуддя. Науковці звертають увагу на перспективність технології лазерного тривимірного сканування, застосування лазерного сканування місцевості та об'єктів, результатом якого є тривимірна модель, що дозволяє підвищити ефективність огляду місця події, особливо в бойових умовах, підвищити інформативність даних, що збираються на місці події, забезпечити наочну та зручну тривимірну візуалізацію та ілюстрацію [18, с. 266].

У ході вдосконалення вітчизняного законодавства ми пропонуємо закріпити за-

саду високої етичної та естетичної культури суддів та працівників апарату суду відповідно до Кодексу суддівської етики та високих стандартів поведінки як світоглядну основу здійснення судочинства у тексті Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 р. № 1402-VIII. Адже будь-які технологічні інновації в нашому розумінні носять виключно обслуговуючий, допоміжний характер по відношенню до особистості судді як носія високих морально-етичних цінностей та установок.

Висновки

У ході проведеного дослідження з'ясовано, що інновації в судовій системі досліджувалися зарубіжними науковцями з таких точок зору, як: організаційно-управлінська із застосуванням адміністративних прийомів; судових інновацій з акцентом на законодавчі зміни та судові процедури; технологічних інновацій з дослідженням використання інформаційно-комунікаційних технологій. Джерелом впровадження подібних інновацій виступає міжнародне партнерство, вивчення зарубіжного досвіду організації діяльності судів. При цьому такий досвід на рівні інновацій, окрім впровадження передових інформаційно-комунікаційних технологій, ми розглядаємо також в контексті морально-етичних питань діяльності судів, питання безпеки (як фізичної, так і інформаційної), а також взаємодії судів з громадськістю.

На рівні технологічних інновацій було проаналізовано такий напрямок електронного урядування, як система електронного правосуддя. Питання становлення електронного суду було розглянуто нами не лише крізь призму оцифрування чи автоматизація, були підняті набагато ширші аспекти ІТ-інфраструктури, людського капіталу, системи електронної документації, системи управління чергою, системи управління справами, запису і транскрипції судових засідань і відеоконференції, оцифрування судових експертиз, захисту даних у ході діяльності сучасного суду, перебудови концепції фізичної безпеки суду, інших інструментів безпеки, таких як сигналізація, відеоспостереження, ручних сканерів та металодетекто-

рів, використання інформаційних платформ у ході підготовки майбутніх суддів.

Враховання вітчизняними та зарубіжними науковцями екологічної складової розвитку будь-якого явища чи процесу є тим базисом, від якого безпосередньо залежить подальша доля людства. Саме тому в деяких державах світу, зокрема і Китаї, на систему правосуддя також покладені окремі функції з підвищення екологічної свідомості громадян.

Подібно до екологічних судів потребують детального аналізу й інші специфічні суди, орієнтовані на вирішення проблем: суди у справах про наркотики (Drug court), сімейні суди (Family Court) тощо, які існують в низці держав світу.

Водночас на основі позицій зарубіжних дослідників було розглянуто морально-етичну складову діяльності суду, а також проблему створення в системі судочинства інструментів, здатних зміцнити громадянське суспільство як соціального суб'єкта.

На основі окреслених нами особливостей, технічних інновацій та організаційно-управлінських рішень у діяльності судів в різних державах світу нами були виокремлені можливості їх використання в Україні.

Так, у сфері цифрової трансформації та використання інформаційних технологій в ході організації діяльності вітчизняних судів вважаємо доречним розробити на рівні підзаконних нормативно-правових актів плани дій у кібернетичних ситуаціях в сфері діяльності суду, організувати навчання працівників апарату судів та суддів з кібербезпеки, у тому числі з використанням спеціально розроблених інтерактивних навчальних та освітніх програм, стимулювання з боку держави та міжнародних грантових програм досліджень та розробок у сфері інформаційної безпеки суду.

У ході вдосконалення вітчизняного законодавства ми пропонуємо закріпити за саду високої етичної та естетичної культури суддів та працівників апарату суду відповідно до Кодексу суддівської етики та високих стандартів поведінки як світоглядну основу здійснення судочинства у тексті Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від

02 червня 2016 р. № 1402-VIII. Адже будь-які технологічні інновації в нашому розумінні носять виключно обслуговуючий, допоміжний характер по відношенню до особистості судді як носія високих морально-етичних цінностей та установок.

Література

1. Silviu-Ştefan P. Some Aspects of the Right to a Fair Trial from the Perspective of the European Convention on Human Rights. *Scientia Moralitas Research Institute*. 2019. URL: <https://www.ceool.com/search/chapter-detail?id=820107> (дата звернення: 12.10.2022).

2. Teixeira J. A., Rêgo M. C., Silva, A. I. Innovation in justice: co-production, competence and user satisfaction in judicial mediation. *Journal of Public Administration*. 2020. № 54. P. 381-399.

3. Sourdin T., Li B., McNamara D. Court innovations and access to justice in times of crisis. *Health Policy and Technology*. 2020. № 9 (4). P. 447-453.

4. Goldbach T. Why Legal Transplants? *Annual Review of Law and Social Science*. 2019. № 15. P. 583-601.

5. Sousa M. D., Guimaraes T. A. Inovação e desempenho na administração judicial: desvendando lacunas conceituais e metodologicas. *Revista de Administração E Inovação*. 2014. № 11 (2). P. 321-344.

6. Veselovska N., Slipeniuk V., Yasynok D., Zhukevych I., Gorbenko A. Electronic proceedings in modern legal conditions. *International journal of computer science and network security*. 2021. № 21 (8). P. 224-228.

7. Ojo A., Janowski T., Estevez E. Semantic interoperability architecture for electronic government. *10th Annual International Conference on Digital Government Research: Social Networks: Making Connections between Citizens, Data and Government*. Digital Government Society of North America. Puebla, 17-20 May 2009. P. 63-72.

8. Saman W., Haider D. E-Court: Technology Diffusion in Court Management. *19th Americas Conference on Information Systems*. Chicago, 15-17 August 2013. URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000887665301049> (дата звернення: 12.10.2022).

9. Brindeau P. The dematerialization of civil expertise with OPALEXE. *Experts*. 2017. № 133. P. 39-41. URL: https://www.martinique-expertsdejustice.com/wp-content/uploads/2018/03/article-RE_15_Brindeau_Aout2017.pdf (дата звернення: 14.10.2022).

10. Auliani A., Candiwan C. Information Security Assessment On Court Tracking Information System: A Case Study from Mataram District Court. *12th IEEE Annual Ubiquitous Computing, Electronics and Mobile Communication Conference*. 01-04 December 2021. P. 226-230.

11. Sarre R., Prenzler T. Issues in courtroom security: A key role for the private sector in Australia and New Zealand. *Security Journal*. 2012. № 25 (1). P. 25-37.

12. CaseLines: The Evidence Management Platform. URL: <http://caselines.com/> (дата звернення: 14.10.2022).

13. He L., Qi X. Environmental Courts, Environment and Employment: Evidence from China. *Sustainability*. 2021. № 13 (11). URL: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:0006660695400001> (дата звернення: 15.10.2022).

14. Nolan J. Legal Accents, Legal Borrowing: The International Problem-Solving Court Movement. Princeton/Oxford: Princeton University Press, 2009. 250 p.

15. Lazega R. Judges, wealth and morals: ronald coase on the judge in economics. *Revue Europeenne Des Sciences Sociales*. 2020. № 58 (1). P. 67-92.

16. Lima F., França E. Collective, structural and dialogical process: the role of the articulator-judge in the interaction between participants in public civil action. *A&C-Revista De Direito Administrativo & Constitucional*. 2021. № 21 (84). P. 169-198.

17. Dzhafarova M. V., Ivanova H. S., Zahorodniuk S., Zaiets U. O. Ensuring public order during the court hearings in the context of reforming the judicial system of Ukraine. *Amazonia investiga*. 2020. № 9 (32). P. 10-17.

18. Husieva V., Avdieiev O., Kornienko V., Kryvoruchko L. Innovative technologies as alternative means of improving the efficiency of criminal justice in Ukraine. *Amazonia Investiga*. 2022. № 11(52). P. 260-268.

FOREIGN EXPERIENCE OF THE ORGANIZATION OF COURT ACTIVITIES AND THE POSSIBILITY OF ITS USE IN UKRAINE

The article revealed that innovations in the judicial system were studied by foreign scientists from such points of view as: organizational and managerial with the use of administrative techniques; judicial innovations with an emphasis on legislative changes and court procedures; technological innovations with research on the use of information and communication technologies. The source of the implementation of such innovations is international partnership, the study of foreign experience in the organization of court activities.

At the level of technological innovation, such a direction of electronic governance as the electronic justice system was analyzed. The question of the formation of an electronic court was considered by us not only through the prism of digitization or automation, but much broader aspects of IT infrastructure, human capital, electronic documentation system, queue management system, case management system, recording and transcription of court sessions and video conferences, digitization of forensic examinations were raised, data protection during the operation of a modern court, restructuring of the concept of physical court security, other security tools, such as alarms, video surveillance, handheld scanners and metal detectors, use of information platforms during the training of future judges.

On the basis of the peculiarities, technical innovations and organizational and management decisions in the activity of courts in various countries of the world, we identified the possibilities of their use in Ukraine. Thus, in the field of digital transformation and the use of information technologies in the course of organizing the activities of domestic courts, we consider it appropriate to develop action plans for cyber situations in the field of court activity at the level of subordinate legal acts, to organize training for employees of the court apparatus and judges in cyber security, including with using specially developed interactive training and educational programs, stimulation by the state and international research and development grant programs in the field of court information security. In the course of improving domestic legislation, it is proposed to consolidate the basis of a high ethical and aesthetic culture of judges and court staff in accordance with the Code of Judicial Ethics and High Standards of Conduct as a worldview basis for the administration of justice in the text of the Law of Ukraine «On the Judiciary and the Status of Judges» dated June 2, 2016 № 1402- VIII.

Key words: foreign experience of courts, electronic court, innovations in the judiciary.